

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра Публічного управління, адміністрування та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,

д.ф.н., професор

_____ Роман ОЛЕКСЕНКО

«» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Публічне управління та адміністрування»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності
281 «Публічне управління та адміністрування» за ОПП Публічне управління та
адміністрування
(на основі повної загальної середньої освіти)
факультет економіки та бізнесу

2021–2022 н.р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за ОПП Публічне управління та адміністрування (на основі повної загальної середньої освіти) – Мелітополь, ТДАТУ - 18 с.

Розробник: Юлія Вороніна, к.н. з держ.упр., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри «Публічного управління, адміністрування та права»

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри «Публічного управління, адміністрування та права»

д.е.н, професор _____ Роман ОЛЕКСЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за ОПП Публічне управління та адміністрування (на основі повної загальної середньої освіти)

Протокол від «02» вересня 2021 року № 1

Голова, доц. _____ Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань: <u>28 Публічне управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність: <u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		2 курс	3-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 год. самостійна робота студента – 7,06 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	22 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	22 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	76 год.
		Форма контролю: екзамен, курсова робота МДКР	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - є оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Завдання курсу:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування, розуміння основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування в розвитку суспільства;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного адміністрування об'єктів публічної сфери;
- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загально-цивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

Предмет курсу - процес досягнення національних цілей та інтересів шляхом організації діяльності суб'єктів публічної сфери, у тому числі законодавчих, виконавчих і судових органів та органів місцевого самоврядування.

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами ВО:

- *Загальних компетентностей:*

ЗК1.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- *Спеціальних (фахових) компетентностей:*

ФК4.Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

ФК6.Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

ФК7.Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК8.Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК10.Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК11.Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

- *Програмних результатів навчання:*

РН4.Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН5.Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

РН10.Уміти користуватися системою електронного документообігу.

РН11.Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

РН16.Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

- *softskills* показувати навички самостійної роботи, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Публічне адміністрування як системне явище в суспільстві»

Тема 1. Публічне адміністрування як системне суспільне явище.

[1,4,10,11,13].

Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Предметна сфера публічного адміністрування. Методологічна основа. Співвідношення управління та адміністрування. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.

Тема 2. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.

[1,4,6,8, 11,12,13].

Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.

Тема 3. Публічне адміністрування та влада.

[2,4,5,7,9,10,11].

Феномен влади. Публічна влада та публічне адміністрування. Влада як основний засіб публічного адміністрування. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування. Держава як суб'єкт політичної влади. Економічна влада. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.

Тема 4. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.

[1,3,4,9,10,11,13].

Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування – демократична основа управління в державі. Основні фактори формування місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Вибори органів

місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення.

Тема 5. Закономірності, форми, методи та стилі публічного адміністрування.

[1,2,4,5,7,10,11,12].

Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища. Закон необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами. Закон централізації та децентралізації влади. Закон системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси. Застосування принципів публічного адміністрування.

Змістовий модуль 2. «Організація публічного адміністрування»

Тема 6. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.

[1,3,4,6,8,10,1,131].

Управління як визначальна функція публічного адміністрування. Управлінське рішення як наукова категорія. Пріоритетність політичного вибору цінностей та цілей. Визначення цінностей та цілей – визначальна ланка прийняття рішень. Роль конкуренції в процесі прийняття рішень. Взаємовідношення суб'єкта та об'єкта прийняття рішень. Послідовність етапів прийняття рішень. Динаміка виконання рішень.

Тема 7. Форми реалізації влади в публічній сфері, ресурси та технології публічного адміністрування.

[2,3,6,7,9,10,11].

Форми правління, чинники впливу на форму правління. Система виконавчої влади в Україні. Управлінські зв'язки в системі виконавчої влади. Ресурси публічного управління. Технології публічного управління. Е-врядування.

Тема 8. Бюрократія в системі публічного адміністрування.

[5,8,10,11,12,13].

Бюрократія як наукова категорія. Теорія бюрократії М. Вебера. Сучасні підходи в оцінюванні бюрократії. Основні ознаки та атрибути бюрократії. Політизація вищого чиновництва. Публічна служба.

Тема 9. Корупція та протидія корупції в публічному адмініструванні.

[2,4,7,9,10,11].

Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.

Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативно-правовий, організаційний, економічний, кадровий, морально-психологічний.

Тема 10. Результативність та ефективність публічного адміністрування.

[3,4,6,8,10,11].

Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування.

Фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.

Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування. Контрактна система та неокорпоративізм.

4. КУРСОВЕ ПРОЕКТУВАННЯ

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Публічне управління як системне явище в суспільстві.
2. Особливості становлення української моделі публічного управління
3. Впровадження новітніх технологій в діяльність органів публічної влади в Україні.
4. Нормативно-правові засади функціонування та діяльності органів публічної влади в Україні.
5. Участь громадськості в процесі формування публічного управління в Україні.
6. Тенденції розвитку публічного управління в Україні.
7. Корупція та протидія її проявам у публічному управлінні.
8. Особливості співвідношення публічного адміністрування та демократичного врядування.
9. Забезпечення відкритості в діяльності органів публічної влади.
10. Особливості формування державно-приватного партнерства.
11. Особливості етики публічного адміністрування.
12. Надання адміністративних послуг в умовах електронного урядування.
13. Особливості взаємодії держави та громадянського суспільства.
14. Електронна демократія та соціальні мережі в публічному управлінні.
15. Культура публічного адміністрування.
16. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування.
17. Особливості здійснення контролю в публічному управлінні.
18. Бюрократія та шляхи її подолання в публічному управлінні та адмініструванні.
19. Публічне управління в сфері соціального захисту населення.
20. Соціальна підтримка молоді в Україні.
21. Публічне управління зайнятістю населення.
22. Публічне управління розвитком системи охорони здоров'я населення.
23. Публічне управління розвитком системи освіти населення.
24. Публічне управління іноземними інвестиціями.
25. Комунікації та комунікаційний процес в системі публічного управління.
26. Напрями вдосконалення і реорганізації системи публічного управління.
27. Етичні засади в роботі працівників органів публічної влади.
28. Корпоративна культура органів публічної влади.
29. Конфлікти інтересів в публічному управлінні.
30. Сучасний стан організаційної культури публічного управління.

31. Особливості прийняття управлінських рішень в умовах публічного адміністрування.
32. Формування іміджу та репутації державного службовця.
33. Державна підтримка соціальної політики.
34. Формування позитивного іміджу органів публічної влади.
35. Цифрові технології у сфері публічного управління.
36. Взаємодія бізнесу з органами публічної влади та управління
37. Адміністрування підприємницької діяльності в умовах змін.
38. Громадське суспільство як суб'єкт адміністрування публічної політики.
39. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.
40. Проблеми модернізації публічного управління.

СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота мусить мати чітку логічну побудову з відповідними складовими елементами. Традиційно курсова робота складається зі вступу, основної частини та висновків.

У вступі викладається актуальність теми. Коротко висвітлюються проблемні питання публічного управління або окремих його складових (стратегічного планування, контролю, інституалізації управлінських рішень, адмініструванню у різних сферах публічного життя: державному управлінні, місцевому самоврядуванні, громадській діяльності), актуальність яких обумовила вибір теми курсової роботи. Формулюються мета і завдання, предмет та об'єкт дослідження, методи дослідження.

В основній частині роботи розглядаються теоретичні, методичні та правові аспекти досліджуваної проблеми, вміщується аналітичний огляд літературних джерел щодо предмету наукового дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх наукова класифікація, основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження, методичні підходи повинні мати елементи полемічності, розкривати власну позицію здобувача щодо предмета дослідження. Для констатації та обґрунтування загальнотеоретичних

висновків та тенденцій доцільно використовувати дані, опубліковані у відповідних енциклопедіях, монографіях, довідниках, зарубіжних джерелах. Використовує фактичний матеріал і зібрану інформацію, аналізує та розкриває зміст питань на прикладі України, окремих її регіонів або установ публічної сфери. Дослідження проблеми має здійснюватися на основі накопиченого і систематизованого матеріалу, групування та обробки даних, що дозволяє проводити кваліфікований аналіз та обґрунтовувати пропозиції.

У висновках курсової роботи підбиваються підсумки проведеного дослідження, наводяться одержані наукові та практичні результати, рекомендації щодо їх науково-практичного використання. Формулювання висновків повинно базуватися на матеріалах основної частини роботи відповідно до поставлених завдань. Обсяг висновків, як правило, не повинен перевищувати 2-3 сторінки. До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової, спеціальної літератури, інформаційних ресурсів Інтернету. У додатках наводяться допоміжні матеріали: копії документів, витяги із законодавчо-нормативних документів, звіти, інструкції/положення/правила, результати соціологічних досліджень, громіздкі таблиці, рисунки тощо.

Обсяг курсової роботи — 25—35 сторінок формату А4 комп'ютерного набору без врахування списку використаних джерел і додатків. Приблизний обсяг структурних складових тексту курсової роботи: вступ (8-10% від загального обсягу роботи), основну частину (80-85%) і висновки (5-7%).

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 . «Публічне адміністрування як системне явище в суспільстві»							
1	Лекція 1	Публічне адміністрування як системне суспільне явище.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Публічне адміністрування як системне суспільне явище.	-	-	2	-	1
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
2	Лекція 2	Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
3	Лекція 3	Публічне адміністрування та влада.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Публічне адміністрування та влада.	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
4	Лекція 4	Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
5,6	Лекція 5	Закономірності, форми, методи та стилі публічного адміністрування.	3	-	-	-	-
	Практичне	Закономірності, форми, методи	-	-	3	-	4

	заняття 5	та стилі публічного адміністрування.					
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	10	2
7,8	ПМК1	Підсумковий контроль за модуль 1					10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			11	-	11	38	35
Змістовий модуль 2 «Організація публічного адміністрування»							
9	Лекція 6	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	2
10	Лекція 7	Форми реалізації влади в публічній сфері, ресурси та технології публічного адміністрування.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Форми реалізації влади в публічній сфері, ресурси та технології публічного адміністрування.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	2
11	Лекція 8	Бюрократія в системі публічного адміністрування.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Бюрократія в системі публічного адміністрування.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	2
12	Лекція 9	Корупція та протидія корупції в публічному адмініструванні.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Корупція та протидія корупції в публічному адмініструванні.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	8	2
13	Лекція 10	Результативність та ефективність публічного адміністрування.	3				

	Практичне заняття 10	Результативність та ефективність публічного адміністрування.			3		3
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі				6	3
14,15	ПМК 2	Підсумковий контроль за модуль 2					10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			11		11	38	35
Курсова робота							
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							100

6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування.
2. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.
3. Публічна сфера і публічна політика.
4. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
5. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
6. Публічна влада та публічне адміністрування.
7. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
8. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
9. Держава як суб'єкт політичної влади.
10. Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування.
11. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
12. Органи самоорганізації населення.
13. Управління суспільством та публічне адміністрування.
14. Загальні основи соціального управління.
15. Управління як визначальна функція публічного адміністрування.
16. Структура механізму та органів публічного адміністрування.

17. Територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування.
18. Методи публічного адміністрування.
19. Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.
20. Поняття та фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.
21. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
22. Загальна характеристика взаємовідносин суспільства та економіки.
23. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності.
24. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
25. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Основні теоретичні концепції місцевого самоврядування, їх вплив на практику державотворення в Україні.
2. Механізми реалізації регіональної політики держави.
3. Інститут Президента та державне управління.
4. Верховна Рада та державне управління.
5. Центральні органи виконавчої влади у системі державного управління.
6. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій.
7. Державна політика у сфері місцевого самоврядування в Україні.
8. Орган державної влади як об'єкт організації.
9. Методи прийняття рішень у державному управлінні.
10. Риси, функції, види державної служби в Україні.
11. Державна кадрова політика.

12. Бюрократія у державному управлінні.
13. Чинники та критерії ефективності державного управління.
14. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.
15. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні.
16. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами служби безпеки України.
17. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами прокуратури України.
18. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування з органами внутрішніх справ України.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення : Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко. - К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444 с.
2. Брич В.Я. Психологія управління: навч. посібник / В.Я. Брич, М.М. Корман. – Київ: Кондор, 2013. – 384 с.
3. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посібник/ В.А. Василенко. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 420 с.
4. Взаємодія органів державної влади та громадянського суспільства : навч. посіб. / за наук. ред. Ю. П. Сурміна, А. М. Михненка. – К. : НАДУ, 2011. – 388 с.
5. Ворона П. В. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку представницької влади : монографія / П. В. Ворона. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 341 с.
6. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади. Стан та напрямки змін : [монографія] / Ю. І. Ганущак. – К. : Легальний статус, 2012. – 348 с.
7. Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень : [підручник] / І. Б. Гевко. – К. : Кондор, 2009. – 188 с.
8. Грачев М. Н. Актуальные проблемы политической науки [Електронний ресурс] / М. Н. Грачев, Ю. В. Ирхин. – Режим доступа : http://grachev62.narod.ru/grachev_irhin/chapt06.htm. – Назва з титул. екрану.

9. Державна служба в Україні: соціально-правовий та організаційний аспекти : навч. посіб. / [авт. кол. : Ю. П. Сурмін, Т. В. Мотренко, Р. А. Науменко та ін. ; за заг. ред. Р. А. Науменко, Л. М. Гогіної]. – К. : НАДУ, 2011. – 204 с.
10. Державне регулювання інноваційної інфраструктури на регіональному рівні : монографія / за заг. ред. А. О. Дегтяра. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 192 с.
11. Державне управління : підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васша ; за ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
12. Дерлоу Дес. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень / Дес Дерлоу. – К. : Наук. думка, 2001. – 244 с.
13. Дзюндзюк В. Б. Публічне управління в ХХІ ст.: тенденції та виклики [Електронний ресурс] / В. Б. Дзюндзюк // Актуальні проблеми державного управління. - 2013. - № 1. - С. 9- 17. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2013_1_3
14. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. Посібник / [за заг. ред. В.В. Корженка, Н.М. Мельтюхової. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
15. Дороніна М. С. Культура ділового спілкування і партнерства : навчальний посібник / М. С. Дороніна, А. В. Доронін. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 204 с.
16. Електронне урядування. Інформатизація державного управління : навч. посіб. / Ю. Г. Машкаров, О. В. Орлов, М. В. Мордвинцев та ін. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. – 264 с.
17. Енциклопедія державного управління. У 8 т. – Т. 8 : Публічне урядування / наук.-ред. кол. : В. С. Загорський [та ін.] – Львів : ЛРІДУ, НАДУ, 2011. – 712 с
18. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці / В.Р.Кігель. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 202 с.
19. Козак В. І. Публічне управління в системі координат української державності [Електронний ресурс] / В. І. Козак // Ефективність державного управління. - 2015. - Вип. 44(1). - С. 64-70. - Режим доступу:
[http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44\(1\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44(1)_9)
20. Колпаков В.М. Теорія і практика прийняття управлінських рішень: навч. посібник / В.М. Колпаков. – Київ: МАУП, 2011. – 253 с.
21. Колташев В. Политическое лидерство [Електронний ресурс] / В. Колташев. – Режим доступу : http://lit.lib.ru/k/koltashow_w_g/text_0020-1.shtml. – Назва з титул. екрану.
22. Лаптева М. Сто портретов, кто правил миром [Текст] / М. Лаптева, Л. Фадеева. – Пермь, 2002.

Допоміжна

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : [Моногр.] / В. Д. Бакуменко. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 340 с.
2. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій : [Моногр.] / В. Б. Дзюндзюк. – Х. : ХарРІ УАДУ «Магістр», 2003. – 236 с.
3. Лахижа М. І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні і практичні аспекти [Текст] / М. І. Лахижа. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. – 289 с.
4. Політологія : [Підруч.] // За заг. ред. проф. Кремень В. Г., проф. Горлача М. І. – Харків: Друк. Центр «Єдинорог», 2001. – 640 с.
5. Про громадські об'єднання [Текст] : Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2013. – № 1. – С. 1
6. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії [Текст]: Закон України 05.10.2000 № 2017-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 48. – С.409.
7. Про засади запобігання і протидії корупції [Текст]: Закон України від 07.04.2011 № 3206-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 40. – С. 404.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри публічне управління, адміністрування та права.
4. Internet.